תכז כְּשֶׁרֹאשׁ חֹדֶשׁ שְׁנֵי יָמִים הֵיאַךְ כּוֹתְבִין בַּשְּׁטָרוֹת. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א * א כְּשֶׁרֹאשׁ חֹדֶשׁ שְׁנֵי יָמִים, כּוֹתְבִין בַּשְּׁטָרוֹת בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, בְּיוֹם רֹאשׁ חֹדֶשׁ (א) שֶׁהוּא יוֹם שְׁלֹשִׁים לַחֹדֶשׁ שֶׁעָבַר (ב) (וְהַמְּנָיָן לַחֹדֶשׁ מִיּוֹם הַשֵּׁנִי, וְכוֹתְבִין בּוֹ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ) (טור). הַגָּהָה: כְּשֶׁמַּעַבְּרִין הַשָּׁנָה, כּוֹתְבִין בַּאֲדָר רִאשׁוֹן (ג) אֲדָר (ד) סְתָם, וּבַשֵּׁנִי, אֲדָר הַשֵּׁנִי (טור):

א טור וְכֵן כָּתַב בְּאֶבֶן הָעֵזֶר סִימָן קכ"ו בְּשֵׁם רַבֵּנוּ פְּרָץ.

תכח סֵדֶר קְבִיעַת הַמּוֹעֲדִים וּקְרִיאַת הַפָּרָשִׁיוֹת. וּבוֹ ח' סְעִיפִים:

א * א אֵלּוּ הַיָּמִים (א) שֶׁאֵין קוֹבְעִים בָּהֶם הַמּוֹעֲדִים. לֹא אד"ו רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְלֹא גא"ו יוֹם הַכִּפּוּרִים, וְלֹא זכ"ד פּוּרִים, וְלֹא בד"ו פֶּסַח, וְלֹא גה"ז עֲצֶרֶת וְהוֹשַׁעְנָא רַבָּה, לֹא ג' חֲנֻכָּה, לֹא ג' צוֹם אָסְתֵּר, וְלֹא בד"ו צוֹם תַּמּוּז וְאָב. לְעוֹלָם בְּיוֹם שֶׁיִּהְיֶה פּוּרִים יִהְיֶה ל"ג לָעֹמֶר, וְסִימָן פל"ג, (ב) וּבְיוֹם שֶׁיִּהְיֶה (ג) חֲנֻכָּה יִהְיֶה עֲצֶרֶת כְּשֶׁיִּהְיוּ כְּסִדְרָן אוֹ חֲסֵרִים:

א טור.

בַּאֵר הֵיטֵב

עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁיֵּשׁ מְבוֹאוֹת הַמְטַפְּחוֹת מוּטָב לְקַדֵּשׁ בְּפֵנִית. וְכֵן כָּתַב מֹשֶׁה (סי' תקלו) וָזֶה לְשׁוֹנוֹ, רְאִיתִי רַשׁ"ל כְּשֶׁהָיָה בַּחֲבוּרַת שִׁמְחָה וְלֹא רָצָה לָצֵאת לְחוּץ וּפָתַח הַחַלּוֹן נֶגֶד הַלְּבָנָה וְקִדֵּשׁ, עַיֵּן שָׁם וְעַיֵּן סָעִיף קָטָן א' מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם:

(ג) **חֲנֻכָּה.** צָרִיךְ לוֹמַר וּבְיוֹם שֶׁיִּהְיֶה עֲצֶרֶת יִהְיֶה חֲנֻכָּה, פֵּרוּשׁ בְּיוֹם שֶׁיִּהְיֶה עֲצֶרֶת יִהְיֶה חֲנֻכָּה שֶׁאַחֲרָיו אִם הֵם כְּסִדְרָן אוֹ חֲסֵרִים, אֲבָל כְּשֶׁהֵם מְלֵאִים יָבוֹא בְּיוֹם שֶׁאַחַר עֲצֶרֶת, עַיֵּן בְּאֹרַח חַיִּים סִימָן תכ"ח סָעִיף ב' וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה שָׁם אוֹת ה'. וְכֵן כָּתַב הַמְחַבֵּר בְּסִימָן תרפ"ח סָעִיף ב' וְעַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה אוֹת ט' וּבְשַׁעַר הַצִּיּוּן אוֹת ל"ב:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

הַלְּבָנָה דֶּרֶךְ חִלּוֹן, וְכָתַב לְהַתִּיר אַף שֶׁבֵּין סְרִיגֵי הַחַלּוֹנוֹת הוּא פְּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה, וּבְלְבוּד לֹא אָמְרִינַן לְהַחְמִיר. וְעַיֵּן בְּמֶגֶן אַבְרָהָם סִימָן תק"ב (סק"ט). וְצָרִיךְ עִיּוּן עַל הַחֹכֶם צְבִי סִימָן נ"ט שֶׁלֹּא הִזְכִּיר הַמָּגֵן אַבְרָהָם וְשַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן קי"ט. וְעַיֵּן בָּקָרְבָּן נְתַנְאֵל דַּף ט', אַךְ בְּזֶה בְּלָאו הָכִי לֹא שַׁיָּךְ לְבוּד שֶׁלֹּא נֶאֱמַר אֶלָּא לְעִנְיַן מְחִיצוֹת, אֲבָל כָּאן אִם נִרְאִית יָפָה דֵּי בְּכָךְ, וְאֵין רְאָיָה מֵהַדָּבָר שֶׁמּוּאָל שֶׁהוּכְּבָה לְצֵיל סְעִיף קָטָן א', וְגַם כִּי הַשְׁכּוּת יַעֲקֹב בְּתִשְׁוּבָה (ח"א סי' קכו) דָּחָה רְאָיוֹתָיו, עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כָּבוֹד שֶׁיִּהְיֶה עוֹמֵד תַּחַת הַגַּג, לְפִיכָךְ יוֹצְאִין מִתַּחַת הַגַּג לָרְחוֹב כְּדַרְכָּךְ שֶׁיּוֹצְאִין לִקְרַאת מְלָכִים. וּמִכָּל מָקוֹם כָּל זֶה הוּא רַק לְכַתְּחִלָּה, (כד) אֲבָל מִי שֶׁחוֹשֵׁשׁ בְּאֵיזֶה מֵחוֹשׁ שֶׁלֹּא יוּכַל לָצֵאת לַחוּץ, אִי נַמִי שֶׁהַמָּקוֹם אֵינוֹ נָקִי אוֹ שֶׁשָּׁרוּי בֵּין הָעַכּוּ"ם, יְקַדֵּשׁ בְּבֵיתוֹ (כה) דֶּרֶךְ חַלּוֹן אוֹ פֶּתַח הַפָּתוּחַ נֶגֶד הַלְּבָנָה:

א (א) **שֶׁהוּא יוֹם שְׁלֹשִׁים וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁכְּךָ כּוֹתְבִין. וְדַעַת הַבַּ"ח (ד"ה וכותבין) שֶׁכּוֹתְבִין לְהָקֵל, בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים לְחֹדֶשׁ פְּלוֹנִי שֶׁהוּא יוֹם רֹאשׁ חֹדֶשׁ פְּלוֹנִי, וְכֵן מַשְׁמַע מִפְּרֵי מְגַדִּים (מש"ז סק"א):

(ב) וְהַמְּנָיָן לַחֹדֶשׁ מִיּוֹם הַשֵּׁנִי. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁמְּמָנִין מַתְחִילִין לִמְנוֹת יְמֵי הַחֹדֶשׁ הַבָּא, כִּי הוּא עִקַּר הַקְּבִיעוּת וְהַיּוֹם שְׁלִשִׁים הוּא רַק הַשְׁלָמָה לַחֹדֶשׁ שֶׁעָבַר: (ג) **אֲדָר סְתָם.** וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁמְּעַבְּרִין הַחֹדֶשׁ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. וּמַסְקְנַת הָאַחֲרוֹנִים (ד) דְּהַנָּכוֹן לְפָרֵשׁ בְּשְׁנֵיהֶם, בַּאֲדָר רִאשׁוֹן יִכְתֹּב אֲדָר רִאשׁוֹן, וּבַשֵּׁנִי אֲדָר הַשֵּׁנִי:

א (א) **שֶׁאֵין קוֹבְעִין בָּהֶם וְכוּ'.** עַיֵּן הַשַּׁעַם בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה אלו):

(ב) וּבְיוֹם שֶׁיִּהְיֶה חֲנֻכָּה וְכוּ'. הִנֵּה בָּאֱמֶת זֶה אֵינוֹ, דְּהָא חֲנֻכָּה אֶפְשָׁר לִהְיוֹת בְּיוֹם ה"ז וַעֲצֶרֶת אִי אֶפְשָׁר לִהְיוֹת וְכַנַּ"ל, אֲכָן בָּאֱמֶת שִׁטָּעוּת סוֹפֵר הוּא וְצָרִיךְ לוֹמַר וּבְיוֹם (ד) שֶׁיִּהְיֶה עֲצֶרֶת יִהְיֶה חֲנֻכָּה דְּהַיְנוּ שֶׁאַחֲרָיו. (ה) אָכֵן דְּוָקָא כְּשֶׁהַשָּׁנָה הוּא כְּסִדְרָהּ דְּהַיְנוּ חֶשְׁוָן וְכִסְלָו אֶחָד מָלֵא וְאֶחָד חָסֵר, אוֹ שְׁנֵיהֶם חֲסֵרִים, אֲבָל

תתמ"ז כְּתוּבוֹת בְּלוּחַ הַטּוּר כַּהֲגָן, כְּפִי מַה שֶׁנִּרְאֶה מִפְּרֵי חָדָשׁ שֶׁלֹּא הִגִּיהַ עָלָיו, [אִם לֹא שֶׁיִּמְצָא עוֹד אֵיזֶה קְלָקוּל בְּדָפוּס, וּכְמוֹ שֶׁרָאִיתִי בְּפְרֵי חָדָשׁ כָּתוּב שָׁם עַל שְׁנַת תתקנ"ג סִימָן בח"ג, וְהוּא טָעוּת הַדְּפוּס וְצָרִיךְ לוֹמַר זח"ג, וְכֵן כָּתוּב שָׁם בְּשְׁנַת תשמ"ג וְהוּא טָעוּת הַדְּפוּס לְעַמְבְּעַרְג בש"ז, וְהוּא טָעוּת הַדְּפוּס וְצָרִיךְ לוֹמַר ז"ש כְּמוֹ בְּטוּר וְהוּא וש"ג, אַחַר כָּךְ מָצָאתִי כֵּן בְּדָפוּס יָשָׁן], וְאֵין לָנוּ לִדְאֹג כָּל כָּךְ יוֹתֵר כִּי בְּוַדַּאי בְּעֵת הֱיוֹת וְגַם הַרְבֵּה קֹדֶם יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה וְנִקְדֵּשׁ עַל פִּי הָרְאִיָּה:

א * אֵלּוּ הַיָּמִים שֶׁאֵין קוֹבְעִין וְכוּ'. כְּלַל הָעִנְיָן, לְעוֹלָם צָרִיךְ לִרְאוֹת שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַכִּפּוּרִים בְּיוֹם א' וְלֹא בְּיוֹם ו', כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְא שְׁנֵי יָמִים קְדוֹשִׁים שֶׁאֲסוּרִין בְּכָל מְלָאכָה מִן הַתּוֹרָה סְמוּכִים זֶה לָזֶה [וְיֵשׁ לָזֶה טַעַם בַּגְּמָרָא רֹאשׁ הַשָּׁנָה דַּף כ' עַיֵּן שָׁם], וְגַם שֶׁלֹּא יִהְיֶה הוֹשַׁעְנָא רַבָּה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּדָּחֶה

*) וְרַק עַל שְׁנַת תשמ"ט כָּתוּב בְּטוּר ג"ח, וְצָרִיךְ לוֹמַר ב"ח.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כד) ב"ח (ד"ה מרימר) וְטַ"ז (סק"ד) וּמֶגֶן אַבְרָהָם (ס"ק יד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(כה)** וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל (סק"ג), **אֲפִלּוּ אֵין הַחַלּוֹן פָּתוּחַ נָמֵי אֵינוֹ מַעֲכֵב מִדִּינָא כָּל שֶׁיּוֹדַע בְּבְרוּר שֶׁמֵּה שֶּׁמְּאִיר נָגְדּוֹ הוּא אוֹר הַלְּבָנָה וְלֹא זָהֳרוּרִית בְּעֶלְמָא כְּעֵין דְּמוּת הַלְּבָנָה,** וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"ז) עַיֵּן שָׁם. **וּלְכַתְּחִלָּה טוֹב יוֹתֵר לִפְתֹּחַ הַחַלּוֹן, אַךְ כְּשֶׁאִי אֶפְשָׁר כְּגוֹן מִפְּנֵי הַקֹּר וְכַדּוֹמֶה, מֻתָּר אֲפִלּוּ אֵין הַחַלּוֹן פָּתוּחַ** וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ, וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"ד) עַיֵּן שָׁם:

א (ג) ב"ח (ד"ה וכותבין) וְשַׁ"ך (ז"ד סי' רכ ס"ק יז) וְטַ"ז (סק"א) מֶגֶן אַבְרָהָם (סק"א) וְאֲלִיָּה רַבָּה (סק"ב):

בֵּאוּר הַלָּכָה

דְּבִדִיעֲבַד אִם לֹא קִדֵּשׁ עַד ט"ז יְקַדֵּשׁ בְּלַיל ט"ז בְּלִי שֵׁם וּמַלְכוּת. אָכֵן אִם הוּא עַדַיִן יוֹם ט"ו אֶלָּא שֶׁהָיָה אַחַר [חֲצִי כ"ט] י"ב שָׁעוֹת וּתשצ"ג חֲלָקִים, אָפְשָׁר שֶׁיֵּשׁ לִסְמֹךְ עַל בַּעַל מוֹר וּקְצִיעָה שֶׁדַּעְתּוֹ לְהַתִּיר לְבָרְכָה בְּשֵׁם וּמַלְכוּת, וְכֵן הַסְּפָרִים הַגָּאוֹן מַהֲרַ"ן אוֹרִינְשְׁטַיִן (ישועות יעקב סק"ה). **וְעַיֵּן עוֹד בְּנוֹגֵעַ בְּיהוּדָה** (מהדו"ק אר"ח) **סִימָן מ"א דְּאִם לֹא הָיָה יָכוֹל לְקַדֵּשׁ עַד עַתָּה שֶׁהָיָה תָּמִיד מַעֲנָן וְכִיוֹצֵא, וְהָיָה קוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע וְנִרְאֲתָה הַלְּבָנָה וְאִם יַמְתִּין עַד אַחַר קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה יְכֹלָה הַזְּמַן שֶׁל קִדּוּשׁ הַלְּבָנָה, יֵשׁ לוֹ לְסַפֵּק אֲפִלּוּ בְּאֶמְצַע הַפָּרָק וּלְקַדֵּשׁ, וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֶפְשָׁר לוֹ יִגְמֹר הַפָּרָק.** וְעַיֵּן עוֹד שָׁם פְּרָטֵי דִּינִים, **וּמִכָּל מָקוֹם פָּשׁוּט דְּאֵין רַשַּׁאי לוֹמַר אֵז אֶלָּא הַבְּרָכָה וְלֹא שְׁאָרֵי פְּסוּקִים:**

א * **כְּשֶׁרֹאשׁ חֹדֶשׁ וְכוּ'.** וְעַיֵּן סֵדֶר הַקְּבִיעוּת בַּטּוּר. וְהִנֵּה בְּטוּר סֵדֶר הַקְּבִיעוּת (סי' תכח ס"א), עִגּוּל דֶּרֶךְ נַחְשׁוֹן גָּאוֹן. אַךְ הַלְּבוּשׁ כָּתַב עַל זֶה, הֶמּוֹן הַמְעַבְּרִים חוֹשְׁבִים י"ג מַחֲזוֹרִים בְּשָׁוֶה, אֲבָל כְּשֶׁתְּדַקְדֵּק הֵיטֵב תִּמְצָא שֶׁאֵינוֹ כֵּן, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכֵן הֶעְתִּיק בְּהַגָּהַת בֶּן אַרְיֵה מִסֵּפֶר יְסוֹד עוֹלָם מַאֲמָר רְבִיעִי פֶּרֶק י' בְּסוֹפוֹ, כִּי מַה שֶּׁסּוֹבְרִים שֶׁכָּל הי"ג מַחֲזוֹרִים הֵם בְּשָׁוֶה הוּא רַק בְּרֹב הַשָּׁנִים, אֲבָל לֹא בְּכֻלָּם, וְלָכֵן אֵין לִסְמֹךְ עַל עִגּוּל זֶה שֶׁל י"ג מַחֲזוֹרוֹת, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, עַיֵּן שָׁם בְּאֲרִיכוּת. וְכֵן בְּפְרֵי חָדָשׁ הִשִּׂיג עַל הַטּוּר וּפֵרַשׁ הַשָּׁנִים הָאֵיךְ עוֹלֶה לְפִי חֶשְׁבּוֹן, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּסֵפֶר תִּקּוּן יְשִׁשְׁכָר וְהִזְהִיר מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא לִשְׁמֹעַ לְסֵדֶר הַקְּבִיעוּת שֶׁל הַטּוּר עַל שָׁנִים יְדוּעוֹת, עַיֵּן שָׁם. וְכֵן מָצָאתִי עוֹד בְּשֵׁאָר סְפָרִים, אַךְ לְעִנְיָנֵנוּ אֵין שׁוּם נִפְקָא מִנָּה מִזֶּה, כִּי עַל שָׁנִים שֶׁעָבְרוּ עַד הֵנָּה מַה דַּהֲוָה הֲוָה, וְגַם בָּאֱמֶת כְּבָר נִתְקַן בְּאֵיזֶה מְקוֹמוֹת בְּלוּחַ שֶׁל הַטּוּר גּוּפָא כְּפִי מַה שֶׁהַגִּיהַ הַפְּרִי חָדָשׁ, וְעַל שְׁנַת תרס"ב תרס"ג תש"ז תש"ח כָּתַבְתִּי לְקַמָּן (סי' תכח בהערה לס"ב) אֵיךְ הוּא הַקְּבִיעוּת בֶּאֱמֶת, עַיֵּן שָׁם, וְיֶתֶר הַשָּׁנִים מֻשָּׁךְ רַב *) כִּמְעַט עַד שְׁנַת

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah